

Eesti Kristlik Üliõpilasühing

ja

Kristlik Üliõpilaste Ilmaliit.

Häda, mure — see on hüd, mis kõlab vastu igalt-poolt, kuhu silm ja kõrv iganes ulatavad. Loed sa ajalehte ehk kirjandust, ehk liigid avatud silmi inimeste seas, maal ehk linnas — igaltpoolt kostab hädaldamine. Kõik tunnevad seda vaata-mata sellele, kas nad enesele annavad aru selles, milles häda seisab. Suur hulk tunneb küll ainult majanduslikku puudust ja viletsust ja loodab kõigele hädale lõppu korraldatud majan-duslikkudest oludest. Teised arvavad pankrotist pääsevat hari-duse tõstmise läbi. Just kui seisaks meie haritlased väljaspool pankrotti?! Vähe on neid, kes ära tunnevad, et pea häda on hingeline häda, millesse upub meie aeg.

Kõigile neile, kes hingehäda tunnevad ja tahaks õiget teed leida välja umbkotist, kõigile, keda maha rõhub elu tühjus ja mõttetus keset olgu ka kõige kihavamat majandusliku ja vaim-lise elu keerist, kõigile neile tahaks panna südamesse vana kirikuisa Augustini sõnad: „Sina, Jumal, oled meid enesele loo-nud, ja meie süda on rahutu meie sees, kuni ta hingamist leiab Sinus“.

Iga tõsine inimene peab kord seisima küsimuse ees, mis jaoks ta elab, ja sellele vastuse leidma. Ta kosmiline suhtu-mine peab olema selge, muidu ei ole tal jõudu elada. Ja kahe-sugune võib see jõud olla, mis teda kannab pealvee — kas elab ta jõust, mis temale annab ühendus Jumalaga, ehk elab ta vastas-jõust, eitamisest. Kuid raske on elada ainult negatsjoonist, sest inimese hing januneb tõsist elu, mitte tühjust. Ta igatseb jää-davat, mitte kaduvat. Sellepärast ei suuda teda täitsa rahuldada elu, mis piirdub ainult mõne lühikese aastaga, mis kui täpp kaob igavikku. Ta ei suuda leppida sellega, et elu tõeste on ainult söömine ja joomine ning tühi-paljas mõnutsemine, mis kõik kaob. Ei, isand olla elu ja surma üle, seda igatseb inim-hing, ja seda suudab tema ainult ühes sellega, kes elu ja surma üle on Isand — Jeesus Kristus. Temaga ühes näeme tervet elu hoopis teisest vaatepunktist, igaviku seisukohast, kui need, kelle terve elu on üks ülemineku aste teisesse ellu. Kui Jumala majapidajad, kellelt muud ei nõuta, kui et nad oma majapida-mises truud oleksid, igaüks seal kohal, kuhu ta on seatud. Üli-õpilaskond on meie juures teistest eesõigustatud seisukohal, te-male on avatud kõik teaduste uksed ja temalt loodetakse tule-vaseid sambaid rahva elu juhtimises. Kuid kas võib teejuhiks olla see kellel puudub omal kindel alus, millele rajada end elus ja surmas?

Eesti Kr. Ül. Ühing tunneb selles oma kõrget ülesannet, olla üliõpilaskonna meeldetuletajaks, et üliõpilase kui selle, kelle kätte on palju usaldatud, ülim kohus on kõige pealt hoolt kanda, et tema mitte elu tähtsamast küsimusest ei läheks kerge-meelselt, pealiskaudselt mööda. Sest meie õnnistegija ja juht

ütleb apostli suu läbi: „Oh oleksid sa külm ehk keev! Et sa leige oled, ja ei ole külm ei keev, sellepärast tahan ma oma suust sind välja sülitada“. Elu tähtsamases küsimuses ei tohi ükski teadlik inimene erapooletu vaateleja olla, vaid ikka võitleja.

PT

TRU Raamatukogu

339 - 32

Kristlik Üliõpilaste Ilmaliit.

Kristlik Üliõpilaste Ilmaliit asutati 1895 aastal Vadstena lossis Rootsimaal. Selle mõtte agaraim õhutaja oli ameeriklane dr. John Mott. Ta oli veendunud, et tõsistel Kristuse jüngeritel peaks võimalik olema ülesaada rahvaste, riikide ja raasside vahelisest vaenust.

Algatud mõttele, kristlikku meelsust levitada kõikide maade üliõpilaste keskel, võideti esmalt Inglise, Saksa, Skandinaavia ja Põhja Ameerika Ühisriikide kristlikud üliõpilasi, ehk küll Saksa-maa teatud umbusklikkust näitas, kartes ülimäärast anglosaks mõju. Liidu juhtimine pidi kuuluma segakomiteele, milles igalt maalt 2 esitajat. Esimene liidu esimees oli rootslane dr. Karl Fries ja esimene peasekretäär, kes kogu ilmas rännates pidi üksikutele maadele ellukutsuma kristlikke üliõpilasi liikumisi ja olemasolevaid Liiduga ühendama, dr. John Mott.

Praegu 33 aastase tegevuse järele kuuluvad Liitu täieõigusliste liigetena 28 maad, ja ühenduses ollakse 52 maaga.

Liidu sihiks on ühendada kristlikke üliõpilasi liikumisi üle terve ilma ja õhutada nende omavahelist läbikäimist selleks, et levitada nende hulgas kristlust ja mõjutada, et nad elaksid tõsiste Kristuse jüngeritena; süvendada nende vaimlist elu ja õhutada tõsist Püha Kirja uurimist; võita üliõpilasi Jumala riigi levitamise tööle ja tõsisel kristlikus meelsuses tasandada rahvaste ja raasside vahelisi, teravalt vahekordi.

Liit ja temasse kuuluvad üksikute maade ühingud on uskudevahelised. Nende liikmed võivad olla üliõpilased, kes ükskõik missugusesse kristlikku kirikusse kuuluvad, kui ka need kes ametlikult väljaspool kirikut, kuid liikumise sihi omaks võtnud.

1926 aasta peakomitee istangul tehti ses põhimõttes muudatus, ja võeti liidu liikmeks esimesed konfessionaalsed grupid — nimelt: greeka katoliku usku vene kristlikkude üliõpilaste ühing väljaspool Venemaad ja Rootsi vabakirikusse kuuluvate kristlikkude üliõpilaste grupp. Sellega ei ole tahetud kõrvalekalduda interkonfessionaalsuse põhimõttest, tuntakse väga hästi seda vannet, mis lahutab üksikuid usutunnistuse alusel seisvaid kirikuid, kuid arvestades salliva vaimuga loodetakse, et ka mitmesugused grupid üksteise rikastamiseks ja vastastiku arusaamise edendamiseks suudavad kaasa aidata.

K. Ü. Ilmaliit ei eelista ühtegi raassi ega rahvust. Kõigile on selge, et kristluse põhimõtte järele kõik rahvad on iseenesest üheväärilised. Selle vastu patustatakse väga palju aga just kristlikkude valgete rahvaste poolt. Õpetatakse sagedasti lapsi oma rahvust teistest valgetest paremaks pidama ja ülehindama, rääkimata veel värvilistest tõugudest, keda sagedasti ka meie-päevil veel inimesteks ei peeta. K. Ü. Ilmaliit, enesesse kõiki rahvatõuge koondanud, tahab kaasa aidata teravuste vähendamiseks. Kristlik vaim on üle vihast, vaenust ja põlgtusest, nii et näit. varsti peale ilmasõda sõbralikult koosistusid saksa ja inglise kristlikud üliõpilased ja otsisid ühiselt tõe ja väljapääsu rasketest seisukordadest. Neile seltsisid neegrid, hindud, ameeriklased, hiinlased ja prantslased.

K. Ü. Ilmaliidu töö tegeliku abiandmise ja toetuse alal on eriti tähelepanndav, kus just peale ilmasõja mitmed tuhanded üliõpilased nälgivas Euroopas on tema kaudu otsekohest majanduslist abi saanud, sagedasti teadmata kust on pärit see avitaja käsi.

K. Ü. Ilmaliit ei oleks oma töös arvatavasti sugugi nii kaugele jõudnud, kui ta oleks tahtnud usuliselt ehk rahvusliselt mõnda pääliskaudset õpetust luua, mis kõikidele uskudele ja rahvustele oleks vastuvõetav. Midagi mis paremal juhusel oleks üle rahvaste ja uskude.

Ei Ilmaliit toonitab et igaüks oma rahvust ja konfessiooni austades paremini suudab ka teise pühadusi austada ja neid mõista, kuid jäädes tõsisele kristlikule aluspinnale ja võttes eeskujuks Jeesuse Kristuse, siis jõutakse vastastiku armastavale vennalikule seisukohale ja saab maiseks suuruseks Jumala riik, kõikide kristlike üliõpilaste hüüd sõna kohaselt: ut omnes unum sint!

Eesti Kristliku Üliõpilasühingu ajaloost.

Umbes seitsme aastase tegevuse peale võib E. K. Ü. tagasi vaadata. Selle aja jooksul on Ühing tegevust avaldanud rohkem omaette kitsamas ringis kui avalikult. Otsimise tähe all on liikunud seni E. K. Ü. tegevus, ja otsimise tähe all liigub ta ka praegus. Ometi otsimine on tõsine, ja liikumist ja tegevust on avaldatud jõudu mõõda.

Alguse panid Ühingule Soome Kristliku Üliõpilasliidu saadikud — külalised mag. E. Gulin, üliõpilased H. Varén ja L. Paloheimor 30 okt. 1920 aastal. Esialgu avaldasid soovi 31 eesti üliõpilast ühineda piibliuurimise otstarbel ja moodustati 2 ringi. 29 jaanuaril 1921 a. võeti vastu põhikiri, mis Soome Liidu eeskujul väljatöötatud. Et aga osavõtjaid kõigest 12, töötati edasi registreerimata ja alles 9 aprillil samal aastal registreeriti Ühing 27 allkirjaga Ülikooli Valitsuse juures. Esimene Ühingu eestseisus oli järgmine: Prof. Rahamägi, üliõpilased: Kuiv, Moora, Lübek, Meri.

Liikmete arvu vähesuse tõttu ei ole võimalik olnud astuda Ilmaliitu, kuigi ju 1921 aastal seda mõtet elavalt esile toodi. Ka Põhjamaade Kristl. Üliõpil. Liitu astumine on raskendatud, sest selle Liidu liikmetelt nõutakse Rootsi keele tundmist.

E. Kr. Ü. tegevust võiks märkida peamiselt piibli-ringide korraldamises, mis kokku tulevad semestri jooksul iga nädal üheks tunniks. Töötanud on vaheldamisi ja korraga, olenedes liikmete osavõtust, kolm piibli-ringi, mees-, nais- ja segaring. Ringide tööst on osa võtnud 3 kuni 10 liiget.

Iga semestri algul on traditsiooniks saanud korraldada üld-piibling, mille juhiks on keegi Ülikooli usuteaduskonna õppejõududest ehk kohalikkudest vaimulikkudest. Harilikke piiblinge juhivad vanemad Ühingu liikmed, kes selleks end ettevalmistavad Ühingu raamatukogus leiduva kirjanduse abil.

Tseks tähtsamaks tegevusalaks on olnud n. n. „suvikonverentsid“ — milliseid seni on peetud kokku kuus harilikul juulikuu alguspoolel, neist üks Lätimaal, Segevaldis, ühiselt Latwija Kristl. Üliõpil. Ühinguga 1926 aastal. 1922 a. suvel peeti esimene konverents Otepää-Alajärvel, 1923 a. — Rannamõisas, 1924 — Rõuge kirikumõisas, 1925 — Kukulinna härrastemajas 1927 — Keila pastoraadis. Konverentsid kestavad harilikult 3—4 päeva. Pääle nende konverentside on Ühingul au olnud vastu võtta Põhja-Euroopa riikide Kristl. Üliõp. Ühingute Juhtide konverentsi liikmeid Momisaares, I. W. C. A. suvikodus 1925 a. 13 aug. kuni 19 aug., kus peeti samanimeline konverents.

ütleb apostli suu läbi: „Oh oleksid sa külm ehk keev! Et sa leige oled, ja ei ole külm ei keev, sellepärast tahan ma oma suust sind välja sülitada“. Elu tähtsamas küsimuses ei tohi ükski teadlik inimene erapooletu vaateleja olla, vaid ikka võitleja.

Kristlik Üliõpilaste Ilmaliit.

Kristlik Üliõpilaste Ilmaliit asutati 1895 aastal Vadstena lossis Rootsimaal. Selle mõtte agaraim õhutaja oli ameeriklane dr. John Mott. Ta oli veendunud, et tõsistel Kristuse järgritel peaks võimalik olema üles saada rahvaste, riikide ja raasside vahelisest vaenust.

Algatud mõttele, kristlikku meelsust levitada kõikide maade üliõpilaste keskel, võideti esmalt Inglise, Saksa, Skandinaavia ja Põhja Ameerika Ühisriikide kristlikud üliõpilasi, ehk küll Saksa-maa teatud umbusklikkust näitas, kartes ülimäärast anglosaks mõju. Liidu juhtimine pidi kuuluma segakomiteele, milles igalt maalt 2 esitajat. Esimene liidu esimees oli rootslane dr. Karl Fries ja esimene peasekretäär, kes kogu ilmas rännates pidi üksikutele maadele ellukutsuma kristlikke üliõpilasi liikumisi ja olemasolevaid Liiduga ühendama, dr. John Mott.

Praegu 33 aastase tegevuse järele kuuluvad Liitu täieõigusliste liigetena 28 maad, ja ühenduses ollakse 52 maaga.

Liidu sihiks on ühendada kristlikke üliõpilasi liikumisi üle terve ilma ja õhutada nende omavahelist läbikäimist selleks, et levitada nende hulgas kristlust ja mõjutada, et nad elaksid tõsiste Kristuse järgitena; süvendada nende vaimlist elu ja õhutada tõsist Püha Kirja uurimist; võita üliõpilasi Jumala riigi levitamise tööle ja tõsiselt kristlikus meelsuses tasandada rahvaste ja raassidevahelisi, teravaid vahekordi.

Liit ja temasse kuuluvad üksikute maade ühingud on uskudevahelised. Nende liikmed võivad olla üliõpilased, kes ükskõik missugusesse kristlikku kirikusse kuuluvad, kui ka need kes ametlikult väljaspool kirikut, kuid liikumise sihi omaks võtnud.

1926 aasta peakomitee istangul tehti ses põhimõttes muudatus, ja võeti liidu liikmeks esimesed konfessionaalsed grupid — nimelt: greeka katoliku usku vene kristlike üliõpilaste ühing väljaspool Venemaad ja Rootsi vabakirikusse kuuluvate kristlike üliõpilaste grupp. Sellega ei ole tahetud kõrvalekalduda interkonfessionaalsuse põhimõttest, tuntakse väga hästi seda vannet, mis lahutab üksikuid usutunnistuse alusel seisvaid kirikuid, kuid arvestades salliva vaimuga loodetakse, et ka mitmesugused grupid üksteise rikastamiseks ja vastastiku arusaamise edendamiseks suudavad kaasa aidata.

K. Ü. Ilmaliit ei eelista ühtegi raassi ega rahvust. Kõigile on selge, et kristluse põhimõtte järele kõik rahvad on iseenesest üheväärilised. Selle vastu patustatakse väga palju aga just kristlike valgete rahvaste poolt. Opetatakse sagedasti lapsi oma rahvust teistest valgetest paremaks pidama ja ülehindama, rääkimata veel värvilistest tõugudest, keda sagedasti ka meiepäeval veel inimesteks ei peeta. K. Ü. Ilmaliit, enesesse kõiki rahvatõuge koondanud, tahab kaasa aidata teravuste vähendamiseks. Kristlik vaim on üle vihast, vaenust ja põlgusest, nii et näit. varsti peale ilmasõda sõbralikult koosistusid saksa ja inglise kristlikud üliõpilased ja otsisid ühiselt tõde ja väljapääsu rasketest seisukordadest. Neile seltsisid neegrid, hindud, ameeriklased, hiinlased ja prantslased.

K. Ü. Ilmaliidu töö tegeliku abiandmise ja toetuse alal on eriti tähelepanuväärne, kus just peale ilmasõja mitmed tuhanded üliõpilased nälgivas Euroopas on tema kaudu otsekohest majanduslist abi saanud, sagedasti teadmata kust on pärit see avitaja käsi.

K. Ü. Ilmaliit ei oleks oma töös arvatavasti sugugi nii kaugele jõudnud, kui ta oleks tahtnud usuliselt ehk rahvusliselt mõnda pääliskaudset õpetust luua, mis kõikidele uskudele ja rahvastele oleks vastuvõetav. Midagi mis paremal juhusel oleks üle rahvaste ja uskude.

Ei Ilmaliit toonitab et igaüks oma rahvust ja konfessiooni austades paremini suudab ka teise pühadusi austada ja neid mõista, kuid jäädes tõsisele kristlikule aluspinnale ja võttes eeskujuks Jeesuse Kristuse, siis jõutakse vastastiku armastavale vennalikule seisukohale ja saab maiseks suuruseks Jumala riik, kõikide kristlike üliõpilaste hüüd sõna kohaselt: ut omnes unum sint!

Eesti Kristliku Üliõpilasiühingu ajaloost.

Umbes seitsme aastase tegevuse peale võib E. K. Ü. tagasi vaadata. Selle aja jooksul on Ühing tegevust avaldanud rohkem omaette kitsamas ringis kui avalikult. Otsimise tähe all on liikunud seni E. K. Ü. tegevus, ja otsimise tähe all liigub ta ka praegus. Ometi otsimine on tõsine, ja liikumist ja tegevust on avaldatud jõudu mööda.

Alguse panid Ühingu Soome Kristliku Üliõpilasiühingu saadikud — külalised mag. E. Gulin, üliõpilased H. Varén ja L. Paloheimor 30 okt. 1920 aastal. Esialgu avaldasid soovi 31 eesti üliõpilast ühineda piibliuurimise otstarbel ja moodustati 2 ringi. 29 jaanuaril 1921 a. võeti vastu põhikiri, mis Soome Liidu eeskujul väljatöötatud. Et aga osavõtjaid kõigest 12, töötati edasi registreerimata ja alles 9 aprillil samal aastal registreeriti Ühing 27 allkirjaga Ülikooli Valitsuse juures. Esimene Ühingu eestseisus oli järgmine: Prof. Rahamägi, üliõpilased: Kuiv, Moora, Lübek, Meri.

Liikmete arvu vähesuse tõttu ei ole võimalik olnud astuda Ilmaliitu, kuigi ju 1921 aastal seda mõtet elavalt esile toodi. Ka Põhjamaade Kristl. Üliõpil. Liitu astumine on raskendatud, sest selle Liidu liikmetelt nõutakse Rootsi keele tundmist.

E. Kr. Ü. tegevust võiks märkida peamiselt piibli-ringide korraldamises, mis kokku tulevad semestri jooksul iga nädal üheks tunniks. Töötanud on vaheldamisi ja korraga, olenedes liikmete osavõtust, kolm piibli-ringi, mees-, nais- ja segaring. Ringide tööst on osa võtnud 3 kuni 10 liiget.

Iga semestri algul on traditsiooniks saanud korraldada üld-piibli-ring, mille juhiks on keegi Ülikooli usuteaduskonna õppejõududest ehk kohalikkudest vaimulikkudest. Harilikke piibli-ringi juhivad vanemad Ühingu liikmed, kes selleks end ettevalmistavad Ühingu raamatukogus leiduva kirjanduse abil.

Teiseks tähtsamaks tegevusalaks on olnud n. n. „suvikonverentsid“ — milliseid seni on peetud kokku kuus harilikul juulikuu alguspooltel, neist üks Lätimaal, Segevaldis, ühiselt Latwija Kristl. Üliõpil. Ühingu 1926 aastal. 1922 a. suvel peeti esimene konverents Otepää-Alajärvel, 1923 a. — Rannamõisas, 1924 — Rõuge kirikumõisas, 1925 — Kukulinna härrastemajas 1927 — Keila pastoraadis. Konverentsid kestavad harilikult 3—4 päeva. Pääle nende konverentside on Ühingu au olnud vastu võtta Põhja-Euroopa riikide Kristl. Üliõp. Ühingu juhtide konverentsi liikmeid Momisaares, I. W. C. A. suvikodus 1925 a. 13 aug. kuni 19 aug., kus peeti samanimeline konverents.

Oma aadete levitamiseks on korraldanud Ühing avalikka kõnekoosolekuid, jumalateenistusi, kirikukontserte, vaidluskoosolekuid jne.

Sotsiaalse abiandmise tööst on püütud jõudu mööda osa võtta, töötades I. V. C. A. ja I. M. C. A. juures. Laulukooriga ja jumalasona kuulutusega on püütud ka vangimaja külastada. Haigemajades peamiselt käidud laulukooriga esinemas.

Üleilmeline Kristl. Üliõpilaste Liit on algajale Ühingule võimaldanud sidemeid luua välismaadega ja nende Ühingute tööga tutvuneda esitajate kaudu.

Selleks on Ilmaliit jaganud toetust delegaatidele, kes meie Ühingu tegevust on rikastand ja virgutanud, sõites siia Inglismaalt, Daanist, Hollandist jne.

Oma töösse ja ülesannetesse süvenemiseks võimaldab Ühing oma liigetele osa võtta väljamaa vastavate Liitude ja Ühingute konverentsidest ja tööst. Nii on käidud peaaegu iga aastal Soomes, Latvijas, Daanis nende maade Ühingute konverentsidel, peale selle ka Inglismaal, Rootsis, Ungaris, Tšecho-Slovakias ja mujal. Kuigi üksikud on välismaaga kokku puutunud, on see Ühingu tööle palju kaasa aidanud.

1923 aastal luuakse Kristl. Ühingute Liit, kuhu kuuluvad Eesti ja Vene kristl. Üliõpilaste Ühingud. Saksa Üliõpilased ei ole seni ühingat loonud. Selle Liiduga ühines 1925 aastal Kristl. Naisüliõpilaste ühing, mis töötab Tartu I. W. C. A. juures. Liitu kuuluvad organisatsioonid valivad iga aasta liidu saadikud, kes moodustavad Liidu juhatuse.

Raskusi on teinud Ühingule majandusline kitsikus ja sellega ühenduses seisev korteri küsimus. Alles 1926 a. saab Ühing Üliõpilasmajas omale asjaajamise ruumi ühiselt Akad. Usuteadlaste Seltsi ja Esperanto Klubiga, ja 1927 aasta septembris kindla kodu Kastani tänavale № 3.

Kulude kattteks on Ühing korraldanud ka korjandusi, millest teine alls käesoleva semestri jooksul teostatakse. Ka Haridusministeeriumilt on toetust saadud, mis raamatukogu täiendamiseks kulunud.

Ühingu juures on vilistlaste kogu, kes moraalselt kui ka majandusliselt end kohustab Ühingu toetama.

Ühingul on oma raamatukogu, mis koosneb umbes paaristsajast köitest.

Viimastel tegevusaastatel on tarvitusele võetud ka sügis-, kevade- ja talikonverentsid, mis vältavad mitte üle ühepäeva ja kus veedetakse aeg referaatide kuulamisega ja läbirääkimistega. 1927 aasta jooksul on peetud üld- ja juhatuse koosolekuid, piibliringe, konverentse jne. kokku 111 koosolekut.

Ühingul on omad spordiriistad, mis liigetele võimaldavad vabal ajal kehakarastavalt tegutseda ja aega lõbusalt mööda saata.

Praegusesse Ühingu eestseisusesse kuuluvad: mag. fil. A. Koort, üliõpilased stud. theol. L. Kurrikoff, stud. med. E. Õispuu, stud. math. K. Sule, stud. chem. E. Krusenberk.

Meie usu- ja kirikuolu kurva mineviku ja sotsiaalsete ja moraalsete olude raske seisukorra tõttu ei ole kerge Kristliku Ühingu töö. Kuid on märgata usuolu tõusu kui ka meie kiriku elus stabiilsust; Kristlikutel Üliõpilastel on nende märgatavate nähtuste arendamise tööl suuri ülesandeid. Jääb soovida, et Ühing oma ülesannete kõrgusele võiks tõusta.

— I.

Kõik ukсед on valla töösse — mitte ainult praegustele Ühingu liikmetele, vaid ka suuremaile hulkadele üliõpilasnoorsoost, kus võib konstateerida vastuvõtlikkuse tõusu kristlikele ideile. Ukсед on valla — nüüd on vaja, et nende kaudu käidaks töösse, et meil siseelu liikuma hakkaks ja kristlik üliõpilasühing muutuks tõeliseks üliõpilasliikumiseks.